

FIȘA DISCIPLINEI

Practica de specialitate / Specialized practice

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Arte Vizuale
1.5. Ciclu de studii	Master
1.6. Programul de studii / Calificarea	Artă creștină
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Practica de specialitate / Specialized practice	Codul disciplinei	OMR4007		
2.2. Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. habil. Marcel Muntean				
2.3. Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. habil. Marcel Muntean				
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Colocviu
2.7. Regimul disciplinei	Obligatoriu	2.8. Tipul disciplinei	Disciplină de specializare (DS)		

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	5	din care: 3.2. curs	0	3.3. seminar/ laborator/ proiect	5
3.4. Total ore din planul de învățământ	70	din care: 3.5. curs	0	3.6 seminar/laborator	70
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					5
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					1
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				55	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	Cunoștințe de bază în specialitate

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Atelier dotat cu șevalete și mese pentru pictură/desen</i>
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	<i>Atelier dotat cu șevalete și mese pentru pictură/desen</i>

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP7	Selectează teme Select themes
CP10	Utilizează tehnici de pictură Uses painting techniques
CP9	Creează tablouri originale Creates original paintings
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	Organizează informații, obiective și resurse Organizes information, objects, and resources
CT2	Se exprimă într-un mod creativ Expresses themselves in a creative way

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP2	1. Absolventul cunoaște relațiile dintre programul iconografic, arhitectură, lumină și circulația privitorului. 1. The graduate knows the relationships between the iconographic programme, architecture, light and the visitor's movement.	1. Absolventul elaborează soluții de integrare a conceptului artistic (compoziție, amplasare, scară, cromatică). 1. The graduate develops solutions for integrating the artistic concept (composition, placement, scale, chromatics).
CP4	2. Absolventul cunoaște principiile compoziției, cromaticii și simbologiei în arta creștină. 2. The graduate knows the principles of composition, colour and symbolism in Christian art.	2. Absolventul concepe și realizează opere de artă creștină (icoane, pictură murală, vitralii, mozaic). 2. The graduate conceives and creates works of Christian art (icons, mural painting, vitralii, mozaic).
CP5	3. Absolventul cunoaște principalele tehnici de realizare a icoanelor și ansamblurilor murale. 3. The graduate knows the main techniques used in the creation of icons and mural ensembles	3. Absolventul integrează în lucrări rezultatele documentării teologice și iconografice. 3. The graduate integrates the results of theological and iconographic research into their works.
CP3	4. Absolventul cunoaște fundamentele teologice și estetice ale abordărilor stilistice și conceptuale. 4. The graduate knows the theological and aesthetic foundations of stylistic and conceptual approaches.	4. Absolventul redactează texte de prezentare (artist statements) care explicitează opțiunile sale iconografice și stilistice. 4. The graduate writes presentation texts (artist statements) that explain their iconographic and stylistic choices.

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

CP9	<p>5. Absolventul cunoaște limbajul picturii de șevalet și tradițiile stilistice relevante.</p> <p>5. The graduate knows the language of easel painting and the relevant stylistic traditions.</p>	<p>5. Absolventul creează lucrări originale cu tematică sacră sau inspirată de tradiția creștină.</p> <p>5. The graduate creates original paintings with sacred themes or inspired by the Christian tradition</p>
------------	--	---

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Absolventul cunoaște terminologia de specialitate utilizată în iconografia românească, în special vocabularul tehnic, compozițional și cromatic caracteristic icoanelor din diversele regiuni istorice ale țării noastre.
2. Absolventul cunoaște principiile stilistice și etapele de dezvoltare ale icoanei românești, în relație cu tradiția bizantină și cu influențele regionale din Țara Românească, Moldova, Transilvania și Banat.
3. Absolventul înțelege structura canonică și fundamentele estetice ale icoanei românești, inclusiv proporțiile, schema compozițională, figurativul transfigurat și sensurile teologice integrate în reprezentare.
4. Absolventul cunoaște tehnicile tradiționale de realizare a icoanei, inclusiv tempera pe lemn, icoana pe sticlă și procedeele specifice școlilor picturale românești și poate contextualiza aceste tehnici în evoluția artei creștine
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Absolventul este capabil să analizeze și să compare stilurile iconografice românești, identificând elementele caracteristice fiecărei școli și raportându-le la contextul teologic și cultural.
2. Absolventul este capabil să aplice în mod adecvat tehnici specifice icoanei românești utilizând materiale tradiționale și respectând principiile canonice ale compoziției și cromaticii.
3. Absolventul este capabil să motiveze și să justifice alegerile artistice și tehnice în procesul realizării unei icoane, integrând elemente de tradiție, identitate regională și rigoare teologică în lucrarea finală.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații³
Nu este cazul		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Introducere în cursul de practică de specialitate - Documentarea	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei creștine	5 ore fizice
2. Informarea asupra bazei de cercetare desfășurată în biblioteci, colecții, muzee	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei creștine	5 ore fizice
3. Vizite de documentare și workshopuri la laboratorul de conservare -restaurare/pictură din cadrul Muzeului Etnografic al Transilvaniei	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei creștine	5 ore fizice
4. Replici iconografice – studiu comparativ asupra unor modele iconice de la Muzeul Etnografic al Transilvaniei	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei creștine	5 ore fizice
5. Replici iconografice a temei Praznicarelor din cadrul Muzeului Mitropoliei din Cluj	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de	5 ore fizice

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

	reprezentare în limbajul artei creștine	
6. Replici artistice a icoanelor de tip - Împărățești din cadrul Muzeului Mitropoliei din Cluj	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei creștine	5 ore fizice
7. Replici artistice a icoanelor aghiografice din cadrul Muzeului Mitropoliei din Cluj	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei creștine	5 ore fizice
8. Studiu comparativ și interpretativ între Școlile/ Centre de pictură a icoanei pe sticlă - Nicula	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei creștine	5 ore fizice
9. Studiu comparativ și interpretativ între Școlile/ Centre de pictură a icoanei pe sticlă - Sebeș-Laz	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei creștine	5 ore fizice
10. Studiu comparativ și interpretativ între Școlile/ Centre de pictură a icoanei pe sticlă - Șcheii Brașovului	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei creștine	5 ore fizice
11. Documentare și interpretare artistică după frescele bisericii de la lemn din Petrindu- Parcul etnografic Romului Vuia, Cluj-Napoca	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei creștine	5 ore fizice
12. Documentare și interpretare artistică după frescele bisericii de la lemn din Florești, Cluj-Napoca	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei creștine	5 ore fizice
13. Documentare și interpretare artistică după frescele bisericii din Felac.	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei creștine	5 ore fizice
14. Documentare și interpretare artistică după icoanele bisericii din Felac	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea modalităților de reprezentare în limbajul artei creștine	5 ore fizice

Bibliografie

1. Cavarnos, Constantine, *Ghid de iconografie bizantină*, Editura Sophia, București, 2005;
2. Dionisie din Furna, *Erminia picturii bizantine*, Editura Sophia, București, 2000;
3. Cennini Cennino, *Tratatul de pictură*, Editura Meridiane, București, 1977;
4. Juliana Dancu, Dumitru Dancu, *Pictura țărănească pe sticlă*, Editura Meridiane, București, 1975;
5. Manolis Chatzidakis, *The Cretan Painter Theophanis, The Holy Monastery of Stavronikita*, Mount Athos, 1986,.
6. Marcel Ghe. Muntean, *Istoria Artei din România. Repere din arta religioasă veche și postbrâncovenească*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2022;
7. Marcel Ghe. Muntean, *Iconografia picturii bizantine - Icoanele Maicii Domnului și ale Sfinților*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2016;
8. Marcel Ghe. Muntean, *Repertoriul picturii bizantine – icoane de praznic*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2014;
9. Marcel Ghe. Muntean, *Teme iconografice creștine – curs universitar*, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2015;
10. Nicolescu Corina, *Icoane vechi românești*, Editura Meridiane, București, 1971;
11. Marius Porumb, *Dicționar de pictură veche românească din Transilvania sec. XIII-XVIII*, EAR, București, 1998;

12. Vasile Drăguț, *Arta românească, Preistorie, Antichitate, Ev Mediu, Renaștere, Baroc*, Editura Meridiane, București, 1982;

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Nu este cazul		
9.5 Seminar/laborator	Verificarea cunoașterii, aplicării canoanelor caracteristice artei creștine	Elaborarea unei lucrări practice	80%
	Activitate la seminar	Implicare în dezbateri seminarele	20%
9.6 Standard minim de promovare			
Cunoașterea elementelor de ordin iconografic din spațiul răsăritean și apusean Realizarea unui număr de maxim 10 studii, desene cu respectarea tematică propusă			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

	☐	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
								Nu se aplică nici o etichetă
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

Data completării:

...

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....